

V Міжнародна викладацько-студентська науково-практична конференція практичної конференції, 9-10 листопада 2017 рок, м. Київ. К.: ДНУ „Інститут модернізації змісту освіти”, 2017. 160 с.

4.Патрикєєва О.О. Актуальність запровадження STEM-навчання в Україні. *Інформаційний збірник для директорів школи та завідуючого дитячим садочком.* 2016.

Ольга ДРОНОВА,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри дошкільної освіти
ДВНЗ „Донбаський державний
педагогічний університет”
м. Слов’янськ (м. Дніпро), Україна

ІНТЕГРАЦІЯ ВИДІВ ДЕКОРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ НА ПОТЕНЦІАЛІ ДИЗАЙНУ

Сьогодні потребує від педагога галузі дошкільної освіти художніх компетентностей, професійної майстерності та інтуїції, критичного мислення, володіння сучасними освітніми технологіями, бажання і вміння постійно вчитися і самовдосконалюватися у сфері мистецтва [1].

Інноваційна діяльність, як важлива складова професійності вихователя обумовлена його готовністю та здатністю до педагогічної творчості, пошуку адекватних освітніх змістів та форм, їх експериментально-практичного випробування і визначення ефективності у художньо-естетичному розвитку дитини та її соціалізації [2].

Особливо значущим є вміння педагога оцінити освітній та особистісно-розвивальний потенціал образотворчої діяльності дошкільників, осмислити ефективність її впровадження у інтегрованому мистецькому форматі [4; 5].

У наших розробках цілепокладання; пошуках змісту, форм організації та педагогічного супроводу образотворчої діяльності дошкільників ми виходимо

„Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм”

із сучасних запитів та соціокультурних викликів, орієнтирів Базового компонента дошкільної освіти з метою створення умов для художньо-творчої активності дитини шляхом її участі у проектуванні реальності, у якій краса предметного світу разом із доцільністю створеного нею особисто художнього продукту утворювали б синтез нової якості у її соціокультурному досвіді. Це актуалізує проблему інтеграції окремих видів образотворчої діяльності [4; 6].

Осмислення наукових підходів щодо визначення та аналізу інтеграційних процесів у практиці дошкільної освіти (І. Бех, А. Богуш, Н. Гавриш, О. Кононко, К. Крутій, Н. Лисенко, Т. Піроженко, М. Прокоф'єва, С. Якименко та ін.) висвітлює проблему у таких аспектах: ізольованість видів образотворчої діяльності дошкільників, невизначеність художнього образу у педагогічному цілепокладанні, неадекватність видам мистецтва і образотворчості як художньо-естетичного самовираження дитини та ін.

За нашим припущенням, застосування педагогом прийому інтеграції має забезпечити взаємодію видів образотворчої діяльності, кожен з яких несе у собі задані властивості, пізнавання яких потрібне дитині у образотворенні.

Предметом інтеграції є традиційно визначені види образотворчої діяльності дітей 5–6 років: художня праця, декоративне малювання, декоративне ліплення, художнє конструювання, аплікація. Класифікація у такому вигляді може бути оновленою у контексті сучасних освітніх запитів та технологічних спрямувань. На нашу думку, вона не відображає чітко визначених орієнтирів у створенні художнього образу і параметрів освітніх компонентів. Насамперед, це стосується прикладного значення досвіду, який отримує дитини при освоєнні кожного з компонентів. До того ж, деякі з видів за назвою є технікою.

Інтегратором декоративних видів образотворчої діяльності в старшому дошкільному віці визначено дизайн як проєктна культура, вид декоративного мистецтва. Результатом є інтегрований об'єкт: дизайн-діяльність, як цілісна система з якісно новими властивостями (конструювання предмета, перетворення готової форми, декорування), у структурі якого зберігаються

прикладні властивості вихідних елементів (аплікація, візерунок, розпис, ліпний декор).

Поняття „дизайн” характеризує різновид художньо-проектної діяльності, художнє конструювання, проектування естетичного вигляду виробу, раціональне формування цілісного предметного середовища. З визначення поняття, видів та поліфункціональності дизайну ми осмислюємо педагогічну стратегію організації дизайн-діяльності як інтеграції декоративних видів образотворчої діяльності, художньої праці з художніми ремеслами України.

Практичний досвід доводить, що декоративна діяльність є універсальним видом образотворчості в період дошкілля, способом художньо-естетичного самовираження дитини. В ній вона реалізує природну потребу у прикрашанні предметів об’ємної форми, доповнюванні їх декоративними деталями і створює оригінальну власну дитячу естетику.

Декоративна діяльність зумовлена досягненнями та зображальним досвідом дитини від раннього віку в малюванні, ліпленні, аплікації, конструюванні і стає інтегрованим освітнім компонентом на п’ятому році життя. Її характеризують власні специфічні мотиви, мета, процес і результат (продукт).

Метою декоративної діяльності є надавання зовнішньої краси створеній або заданій предметній формі. Мотиви можуть бути різні: зробити красиву річ у дарунок або виготовити атрибути для гри, декорації, костюми тощо. В ній закладено педагогічні можливості для розвитку у дитини творчої потенції, фантазії та інтуїції, для відчуття і переживання нею радості ручної праці як художньої творчості.

Художня праця складає технологічний компонент декоративної діяльності, у якому присутні: механічна обробка матеріалу (папір, картон, тканина, глина та інші); традиції художніх ремесел України (гончарство, лозоплетіння, ковроткацтво, розпис, вишивання, витинання та інші); проектування. Володіння цими техніками відкриває дитині можливості для самовираження у дизайн-

„Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм” діяльності. сутність якої полягає у створенні і декоруванні оригінальної сувенірної, подарункової, ігрової продукції.

Ми розглядаємо дизайн-діяльність, як творчу діяльність дитини з різними матеріалами та формами, в процесі якої вона створює естетичні вироби прикладного значення: для власних і колективних ігор, розваг, театралізацій, лицедійства, для побуту, інтер'єру, подарунка. Педагогічною домінантою у її організації є створення умов для набування дитиною потрібних компетентностей, досвіду художнього конструювання і технік декорування виробів. Це конструювання меблів, посуду, моделей одягу, малюнків для тканини, плакатів, книжок тощо.

Освітній компонент „Дизайн-діяльність дітей 5–6 років” складено відповідно доступних і цікавих дитині видів дизайну: дизайн архітектурного середовища, дизайн інтер'єру, ландшафтний дизайн, фітодизайн, архітектурний дизайн (конструювання і проектування), дизайн одягу та аксесуарів, нейл-арт, поліграфічний дизайн (створення книжок з малюнків, виготовлення обкладинки за технологією скрапбукінг, участь у виготовленні дитячої газети, емблем, поздоровних карток, афіш), театральний дизайн (участь дитини у декоруванні та стилістиці заходів виготовлення декорацій, костюмів), візаж, дизайн упаковок (конструювання і декорування сувенірних та подарункових коробок, пакетів, скриньок), дизайн меблів, дизайн посуду; дизайн іграшок (участь у виготовленні ляльок) з різного матеріалу та різного призначення: інтер'єрні, маріонетки, мотанки, обереги, театральні та ін..

Педагогічний потенціал дизайну містить види та техніки, застосування яких допомагає вихователю не тільки у збагаченні простору художньо-творчої активності дитини, але й у сприянні зацікавленості батьків спільною дизайн-діяльністю з дитиною.

Дизайн-освіта вихователя є головною педагогічною умовою реалізації ідеї інтеграції видів декоративної діяльності на потенціалі дизайну, оскільки він вибудовує педагогічну стратегію змісту дизайн-діяльності дитини як проектувальної, предметно-конструювальної та декоративної.

У нашій викладацькій практиці освітній компонент (навчальна дисципліна) „Художня праця та основи дизайну. Народні художні промисли України” створено для збагачення загальної естетичної культури майбутнього вихователя; усвідомлення дизайну як простору педагогічних інновацій; набування досвіду художньої праці з обробки різних матеріалів, створення і перетворення форми, проектування і конструювання; винайдення технологій організації та педагогічного супроводження дизайн-діяльності дітей 5–6 років на засадах партнерської взаємодії.

Організована, педагогічно скерована, мотиваційно-спрямована дизайн-діяльність дитини є поліфункціональною освітньою платформою для реалізації комплексу педагогічних завдань, серед яких: художньо-естетичний розвиток особистості дитини; розвиток сенсорно-перцептивної сфери і моторики; розвиток образотворчого мислення, дослідницької поведінки і художнього винахідництва; започаткування проектувальних умінь; розвиток конструктивних умінь і навичок; розвиток кмітливості та ініціативності, виховання естетики та культури художньої праці, виховання шанобливого і творчого ставлення до національних традицій художніх ремесел України та інші.

Дизайн-діяльність, як інтегрована художньо-продуктивна діяльність, відкриває дитині можливість накопичувати позитивний досвід естетичного ставлення до дійсності, проявити індивідуальну творчість, естетично оформити результати власної праці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція). URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf (дата звернення: 08.09.2022).

2. Гавриш Н. В. Інтеграційні процеси в дошкільній освіті. *Вісник Дніпропетровського університету економіки і права імені Альфреда Нобеля*.

„Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм”

Серія „Педагогіка і психологія”. 2011. № 1(1). С. 16–20

3. Матвієнко С. І. Художня праця та основи дизайну: навч. посіб. Ніжин: Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2016. 201 с.

4. Сухорукова Г. В., Дронова О. О., Голота Н. М., Янцур Л. А. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник / за ред. Г.В. Сухорукової. Київ: Видавничий Дім „Слово”, 2020. 376 с.

5. Шевчук А. Мистецька освіта дітей: Традиції та інновації в оновленому БКДО. *Дошкільне виховання*. 2021. №4. С.20-23

6. Я у Світі. Програма розвитку дитини від народження до шести років / наук. кер. О. Л. Кононко. Київ: ТОВ „МЦФЕР-Україна”, 2019. 488 с.

*Natalia MAKAROVA,
teacher of philological disciplines
Regional college „Kremenchuk Humanitarian
and Technological Academy
named after A. S. Makarenko”
of the Poltava Regional Council,
Kremenchuk*

TEACHING ENGLISH TO FUTURE SPECIALISTS IN PRESCHOOL EDUCATION

The integration of Ukrainian education into the global educational space has led to the fact that foreign language communication becomes an essential component of future professional activity. There is a need to teach children a foreign language starting from preschool age. The advisability of teaching MI to preschool children is discussed on the pages of scientific journals and at scientific conferences. The inclusion of IM in the system of preschool education of Ukraine is due to the